

ТЕМА 1

ВЪВЕДЕНИЕ В ЕКОЛОГИЯТА И УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ

Съдържанието на темата включва:

- въведение в екологията и устойчивото развитие;
- определяне характеристиките на съвременната екологична ситуация;
- изясняване на световната екологична ситуация, като са изведени проблемните области.

Повече от тридесет години поради възникващите екологични проблеми и неравномерното разпределение на богатството в целия свят са повдигнати въпроси, свързани с начините за постигане на устойчивост. Концепцията за устойчиво развитие следва да съгласува икономическите, социалните и екологичните динамики, като изследователите ги интерпретират чрез икономически анализ.

Терминът "устойчиво развитие" е популяризиран от Световната комисия по околна среда и развитие (WCED) в доклада от 1987 г., озаглавен "Нашето общо бъдеще", известен още като Доклад на Брунтланд.

Целта на Световната комисия е да се намерят практически начини за преодоляване на проблемите, свързани с околната среда и човечеството, чрез три основни задачи:

1. Да се формулират реалистични предложения за преодоляване на негативните аспекти на околната среда.
2. Да се предложат нови форми на международно сътрудничество за преодоляване на критичните аспекти на околната среда чрез политики и събития, които да подпомогнат нужните промени.
3. Да се повишат нивото на разбиране и ангажираността към потенциални действия на лица, доброволчески организации, предприятия, институции, правителства и др.

Световна екологична ситуация

Общоприето е, че в света днес има катастрофални проблеми, свързани с унищожаването на околната среда, изчерпването на ресурсите, глобалното затопляне и увеличаващия се брой на населението.

От гледна точка на световната екологична ситуация могат да се изведат следните проблемни области:

1. Глобално затопляне

През последните 650 000 години е имало седем цикъла на смяна на климата, но след последния ледников период преди около 7000 години се дава възможност за поставяне началото на модерната епоха в областта на климата и на човешката цивилизация. Повечето промени в климата се дължат на много малки вариации в орбитата на Земята, които променят количеството на слънчевата енергия, която нашата планета получава. Глобалното затопляне е един от основните проблеми, пред които човечеството застава. Според учените глобалното затопляне е отчасти причинено от хората и чрез емисиите на така наречените парникови газове – като метан и въглероден диоксид. Доказателствата за бърза промяна на климата може да се открият в:

- ✓ покачването на морското равнище;
- ✓ глобалното повишаване на температурата;
- ✓ затоплянето на океаните;
- ✓ разтопяването и намаляването на ледниците;
- ✓ намаляването на ледената покривка на Арктика.

2. Недостиг на вода

Недостигът на вода е проблем, който се свързва с глобалното затопляне и засяга наличието на водни ресурси. ООН прави оценка, че поради нарастването на населението, замърсяването и глобалното затопляне наличните води ще намалят с една трета през следващите 20 години.

3. Недостиг на горива

Сериозен проблем е недостигът на горива, чийто добив отбелязва спад в продукцията на трите най-важни енергийни източника –